

RETNINGSLINJER FOR GJENNOMFØRING AV EGNETHETSPRØVE

**Godkjenning som trafikklærer klasse B for personer
med yrkeskvalifikasjoner fra andre EØS-land**

Innhold

1	Innledning	3
1.1	Generelt	3
1.2	Pensum	3
1.3	Begrensninger.....	3
1.4	Øvrige klasser.....	4
2	Hjemmel.....	4
3	Egnethetsprøve.....	4
3.1	Generelt om egnethetsprøven.....	4
3.2	Kjøredyktighet.....	4
4	Nærmere om kunnskapsdelen	5
4.1	Oppmøte	5
4.2	Besvarelse av oppgaven	5
4.3	Sensur	5
4.4	Resultat kunnskapsprøven.....	5
5	Nærmere om undervisningspåhør	5
5.1	Oppmøte	5
5.2	Gjennomføring	6
5.3	Vurdering	6
5.4	Resultat undervisningspåhør	6
6	Praktisk informasjon	7
6.1	Oppmelding mv.....	7
6.1.1	Kunnskapsprøve.....	7
6.1.2	Undervisningspåhør	7
6.2	Dokumentasjon etter bestått egnethetsprøve	7
6.3	Klage	8

1 Innledning

1.1 Generelt

Personer med yrkeskvalifikasjoner som trafikklærer fra et annet EØS-land, kan søke om å få godkjent yrkeskvalifikasjonene for å kunne utøve yrket i Norge. Grunnutdanningen av trafikklærere i Norge er en toårig utdanning på høgskole- og universitetsnivå. Utdanningen i andre land varierer mye i omfang og innhold.

Norsk føreropplæring skiller seg betydelig fra det som er vanlig i resten av Europa gjennom blant annet obligatoriske deler rettet mot risikoforståelse og selvinnsikt. Dette gir trafikklæreren både ansvar og utfordringer ettersom utbyttet av denne opplæringen i hovedsak ikke prøves ved førerprøven.

For å få godkjenning som trafikklærer i Norge med yrkeskvalifikasjoner fra annet EØS-land, kan det derfor stilles krav om egnethetsprøve eller prøveperiode for å utligne noen av disse forskjellene.

Vegdirektoratet har bedt Nord universitet om å gjennomføre egnethetsprøver for personer med yrkeskvalifikasjoner fra andre EØS-land, og som ønsker godkjenning som trafikklærer i Norge. Retningslinjene for egnethetsprøven er utarbeidet innenfor rammene av retningsgivende grunnlag som er gitt av Vegdirektoratet.

Prøven har til hensikt å sikre at alle trafikklærere som praktiserer i Norge har et kunnskaps- og ferdighetsnivå som gjør dem i stand til å planlegge, gjennomføre og vurdere undervisning i henhold til målene for føreropplæringen.

1.2 Pensum

Før man går opp til egnethetsprøven, er det viktig å sette seg inn i den norske føreropplæringen og lese seg opp på fagstoffet til den norske trafikklærerutdanningen. Nærmere informasjon om den norske føreropplæringen og læreplaner for føreropplæringen i ulike klasser er å finne på www.vegvesen.no. Regelverk er tilgjengelig på www.lovdata.no.

«Håndbok V858 – Ny føreropplæring 2005» som gjengir det faglige grunnlaget som forskriften og læreplanene bygger på er tilgjengelig her: <http://www.vegvesen.no/forerkort/ta-forerkort/Trafikkopplaeringsbransjen/Handbok+foreropplaring>.

Gjeldende studieplan for toårig grunnutdanning av trafikklærer ved Nord universitet er tilgjengelig på nord.no/stjorda under studietilbudet «Trafikklærer, høgskolekandidatstudium». Pensum for studiet finnes under programoversikten.

1.3 Begrensninger

Disse retningslinjene gjelder for gjennomføring av egnethetsprøve for godkjenning som trafikklærer for opplæring i førerkortklasse B.

Egnethetsprøven inngår ikke i universitetets utdanningsprogram eller studiepoengberegning.

1.4 Øvrige klasser

Det er ikke utarbeidet egne retningslinjer for gjennomføring av egnethetsprøve for godkjenning som trafikklærer i øvrige klasser. Disse retningslinjene gjelder derfor så langt det passer.

For å kunne utvide godkjenningen til øvrige klasser, må man først ha godkjenning i klasse B. Selve egnethetsprøven for øvrige klasser vil bli tilpasset de aktuelle klassene.

2 Hjemmel

Godkjenning som trafikklærer på grunnlag av kvalifikasjoner fra annet EØS-land er regulert i forskrift om godkjenning av yrkeskvalifikasjoner fra annen EØS-stat på vegtrafikklovens område ([yrkeskvalifikasjonsforskriften](#)), jf. forskrift om trafikkopplæring og førerprøve m.m. ([trafikkopplæringsforskriften](#)) § 6-2.

3 Egnethetsprøve

3.1 Generelt om egnethetsprøven

Grunnlaget for egnethetsprøven er fagstoff listet i gjeldende studieplan for toårig grunnutdanning av trafikklærer ved Nord universitet, trafikkopplæringsforskriften og «*Håndbok V851 Læreplan for førerkortklasse B, B kode 96 og BE*» fastsatt av Vegdirektoratet.

Egnethetsprøven består av to deler:

1. Kunnskapsprøve
 - a. Skriftlig prøve med omfang på 6-14 timer fordelt over to dager avhengig av yrkeskvalifikasjoner.
2. Undervisningspårør
 - a. Undervisning i klasserom eller tilsvarende med minst to timers varighet
 - b. Undervisning i lærevogn med varighet avhengig av tema i læreplanen

Det vil i etterkant av begge undervisningspårør bli gjennomført en oppsummering og refleksjonsdel.

Kunnskapsprøve og undervisningspårør er individuelle prøver.

Kandidater som avlegger egnethetsprøve kan få inntil tre forsøk, jf. yrkeskvalifikasjonsforskriften § 9 femte ledd. Ved underkjent prøve er det en karantenetid på fire måneder fra prøvedato.

3.2 Kjøredyktighet

Det kan kreves prøve i *kjøredyktighet med kommentarer* hvis søkerens trafikklærerutdanning er kortere enn seks måneder og vedkommende ikke har yrkeserfaring som trafikklærer fra annet land. Statens vegvesen beslutter om slik prøve skal gjennomføres.

4 Nærmere om kunnskapsdelen

4.1 Oppmøte

Kandidaten skal møte på prøvestedet senest 15 minutter før eksamen skal starte. Kandidaten må medbringe legitimasjon og kvittering for betalt eksamensavgift.

Skrive- og tegnesaker, samt trafikkopplæringsforskriften og læreplan for førerklasse B, B kode 96 og BE kan benyttes under prøven. Forskrift og læreplan utleveres på prøvestedet. Er andre hjelpemidler nødvendig, vil kandidaten få beskjed i god tid før prøven gjennomføres.

Det skal kun benyttes utdelt papir som skal være merket/stemplet.

Kandidaten har normalt en arbeidstid på inntil 14 timer til disposisjon som universitetet fordeler over to dager ved behov.

4.2 Besvarelse av oppgaven

Det gis oppgaver som skal måle kandidatens kunnskaper i sentrale emner av den norske trafikklærerutdanningen. Det innebærer at oppgaveteksten har formuleringer som «gjør rede for», «forklar», «beskriv» eller «drøft».

Kandidatene gis i hovedsak oppgaver innen emner fra den norske trafikklærerutdanningen som ikke er dekket av kandidatens utenlandske yrkeskvalifikasjoner. Samtidig vil oppgavene kunne inneholde alle elementer fra den norske studieplanen for grunnutdanning av trafikklærere.

4.3 Sensur

Egnetetsprøven vurderes av to sensorer som oppnevnes av Vegdirektoratet og Nord universitet.

4.4 Resultat kunnskapsprøven

Karakteruttrykk er *bestått* eller *ikke bestått*.

Resultatet bekjentgjøres for kandidaten innen to uker etter avlagt prøve.

5 Nærmere om undervisningspårør

5.1 Oppmøte

Kandidaten skal møte på prøvestedet senest 15 minutter før eksamen skal starte. Kandidaten må medbringe legitimasjon og kvittering for betalt eksamensavgift.

Før undervisningen tar til skal kandidaten fremlegge skriftlig plan for undervisningen i klasserom og lærevogn. Plandokumentene er en del av det som blir vurdert.

5.2 Gjennomføring

Kandidaten skal gjennomføre to undervisningspåhør med elev(er) med utgangspunkt i læreplanen 4.1: *Sikkerhetskurs på veg*. Kandidaten kan velge mellom to alternativer.

Alternativ 1:

- 4.1.1 *Bilkjøringens risiko* (to timer i klasserom) og
- 4.1.2 *Kjøring i landevegsmiljø* (fem timer i lærevogn)

Alternativ 2:

- 4.1.3 *Planlegging og kjøring i variert miljø* (én time i klasserom og tre timer i lærevogn) og
- 4.1.4 *Refleksjon og oppsummering* (to timer i klasserom)

Prøven vil normalt bli avviklet to påfølgende dager, slik at temaene fordeles på hver sin dag.

5.3 Vurdering

Kandidaten skal i samtale med sensorene etter hver av undervisningssekvensene vurdere sin egen undervisning i både klasserom og lærevogn. Sensorene kan i tillegg søke svar på relevante faglige spørsmål som knytter seg til det som er undervist og observert.

Ved vurderingen legges det vekt på at kandidaten behersker relevante arbeidsmåter for opplæringen. Det kreves også inngående kunnskap om emnet og fagstoffet.

Kontakt mellom kandidaten og eleven(e) og hennes/hans vurdering av elevenes læringsutbytte av timen, blir vurdert.

Kandidatens tilbakemelding til eleven(e) om timens forløp og om hva som vil skje i den videre opplæringen, vil bli tillagt betydning.

Det blir lagt vekt på at kandidatens valg av øvingsområde er tilpasset øvelser og elev.

5.4 Resultat undervisningspåhør

Endelig resultat for undervisningspåhør fastsettes på grunnlag av en helhetsvurdering av kandidatens plandokument og prestasjonene på undervisningsoppgavene med tilhørende ettersamtaler.

Resultatet meddeles kandidaten muntlig når både undervisning og ettersamtaler er gjennomført.

Sensorenes skjønnsmessige vurdering kan ikke påklages.

6 Praktisk informasjon

6.1 Oppmelding mv.

Før oppmelding til egnethetsprøve hos Nord universitet kan skje, må søkerens yrkeskvalifikasjoner ha blitt vurdert av Statens vegvesen og søkeren må ha mottatt vedtak om egnethetsprøve. Se www.vegvesen.no for godkjenning av yrkeskvalifikasjoner.

Oppmelding til egnethetsprøve skal skje på eget skjema som finnes på nord.no/stjordal. Skjema sendes til:

- Nord universitet, Handelshøyskolen – Faggruppe trafikk, Postboks 1490, 8049 BODØ

Vedlegg til søknadsskjema:

- Bekreftet kopi av vitnemål eller kursbevis fra den opplæringsinstitusjonen i utlandet som har gitt trafikklærerutdanningen
- Bekreftet kopi av vedtak om egnethetsprøve fra Statens vegvesen med vilkår for godkjenning

6.1.1 Kunnskapsprøve

Kunnskapsprøven er skriftlig og avholdes normalt i januar, mai og august. Prøven avlegges hos Nord universitet i Stjørdal eller hos Statens vegvesen. Nord universitet vil utarbeide oppgaven.

Besøksadresse:

- Nord universitet, Handelshøyskolen – Faggruppe trafikk, Wessels veg 75, Stjørdal

Før kunnskapsprøven gjennomføres må kandidaten ha betalt eksamensavgift på kr 8 000,-.

Kunnskapsprøven må være gjennomført og bestått før kandidaten fremstilles til undervisningspåhør. Når kandidaten meddeles resultatet på kunnskapsprøven, vil hun/han bli bedt om å sende inn oppmelding til delen med undervisningspåhør.

6.1.2 Undervisningspåhør

Kandidaten må selv inngå avtale med en trafikkskole hvor undervisningspåhørene kan avholdes, og opplyse om dette ved oppmeldingen. Kandidaten må ha betalt en eksamensavgift før undervisningspåhør gjennomføres. Eksamensavgiften er kr 17 000,- for prøve gjennomført i Stjørdal. Dersom annet sted avtales må kandidaten påregne at sensorenes reise-, oppholds- og reisetidskostnader kommer i tillegg.

6.2 Dokumentasjon etter bestått egnethetsprøve

Kandidaten vil få skriftlig melding om resultatet av kunnskapsprøven. Når både kunnskapsprøven og undervisningspåhør er fullført og bestått, utsteder Nord universitet skriftlig dokumentasjon på egnethetsprøvens resultat.

Karakteruttrykk er *bestått* eller *ikke bestått*.

Denne dokumentasjonen benyttes i avsluttende del for å søke om endelig godkjenning som trafikklærer i klasse B hos Statens vegvesen, jf. trafikkopplæringsforskriften § 6-2 og vedtak om egnethetsprøve.

6.3 Klage

Eventuell klage over formelle feil ved eksamen og over resultatet framlegges for klagenemnd oppnevnt av Vegdirektoratet.